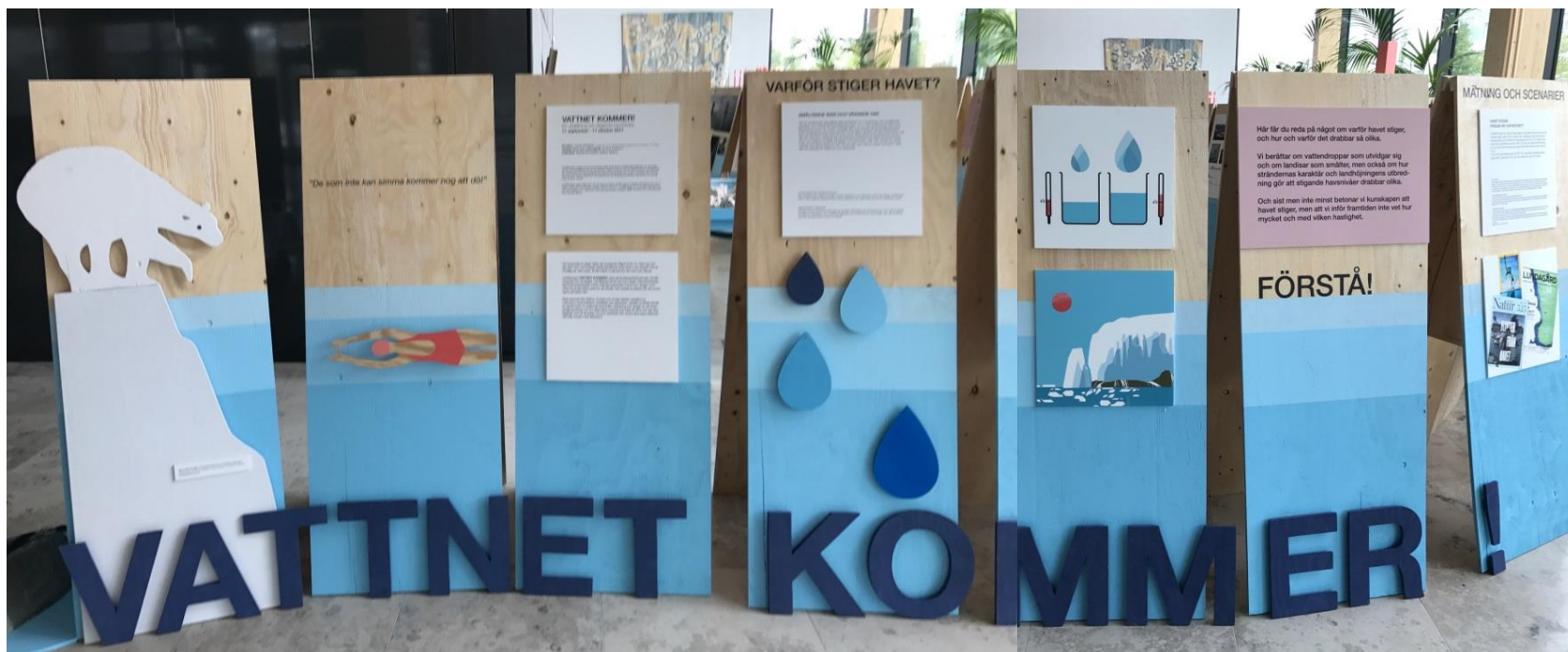

En utställning om stigande havsnivåer **11 september - 11 oktober 2017**

Kurator: Carola Wingren, Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning, SLU Alnarp
Grafisk form och scenografi: Annika Carlsson

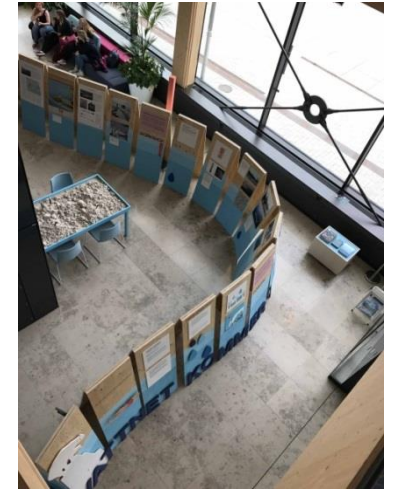

Utställningen bygger på ett forskningsprojekt finansierat av MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) och ett samarbete mellan forskarna Tomas Germundsson (projektledare), Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi vid Lunds universitet samt Carola Wingren och Kristina Blennow vid Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning vid SLU, Alnarp.

Utställningen "Vattnet kommer!" visar på landskapsförändringar, förhållningssätt och strategier i förhållande till ett hav som stiger.

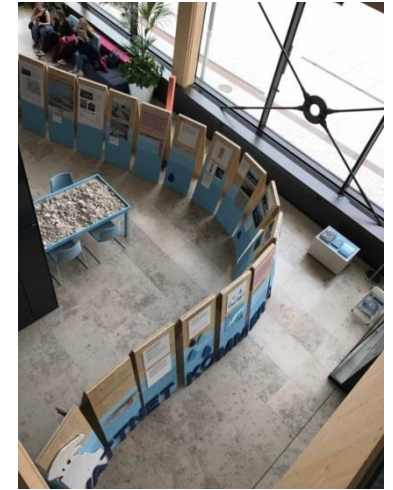
Utställningen "Vattnet kommer!"
visar på landskapsförändringar,
förhållningssätt och strategier
i förhållande till ett hav som stiger.

Naturvetenskapliga
forskningsresultat
möter metoder baserade
i konst och design

Utställningen "Vattnet kommer!" visar på landskapsförändringar, förhållningssätt och strategier i förhållande till ett hav som stiger.

Naturvetenskapliga forskningsresultat möter metoder baserade i konst och design

Utställningen syftar till att ge bättre plats för att:
förstå fenomenet stigande havsnivåer men också tid att **acceptera** det som kommer hända för att bättre kunna **agera** med skyddande eller samverkande åtgärder

FÖRSTÅ

Här får du reda på något om varför havet stiger, och hur och varför det drabbar så olika.

Vi berättar om vattendroppar som utvidgar sig och om landisar som smälter, men också om hur strändernas karaktär och landhöjningens utbredning gör att stigande havsnivåer drabbar olika.

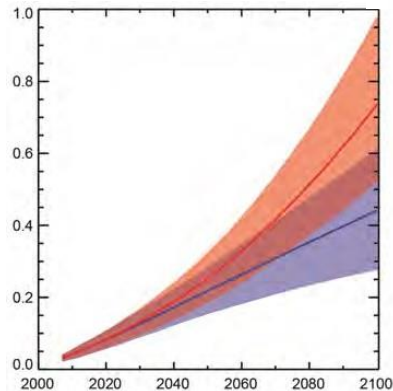
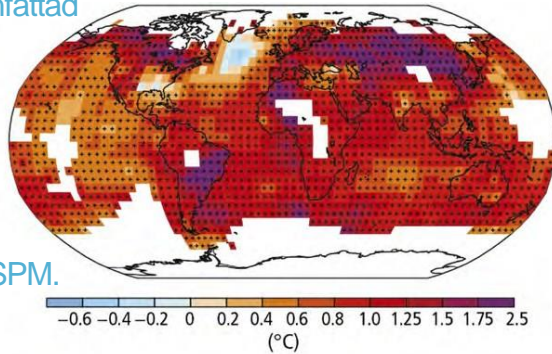
Och sist men inte minst betonar vi kunskapen att havet stiger, men att vi inför framtiden inte vet hur mycket och med vilken hastighet.

FÖRSTÅ!

UPPVÄRMNINGEN PÅGÅR

Det har blivit varmare på jorden sedan år 1900. Det vet man genom mätning- ar. Därmed stiger även havsnivåerna. Enligt klimatforskningen sammanfattad i IPCC så kommer uppvärmningen och havsnivåhöjningen att fortsätta. Observerad förändring i ytemperatur på jorden 1901-2012.

Källa: IPCC 2013, WG1, SPM.

OSAKRA SCENARIER

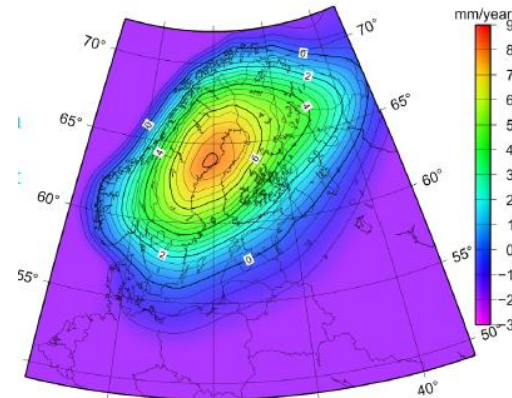
Idiagrammet visar den blå linjen den förväntade genomsnittliga globala havsnivåhöjningen fram till år 2100 enligt scenariot CP 2.6. Det blå fältet visar den osäkerhet IPCC räknar med: man menar att det är sannolikt att utvecklingen enligt scenariot leder till havsnivåer inom detta intervall.

Den röda linjen visar den förväntade genom- snittliga globala havsnivåhöjningen fram till år 2100 enligt scenariot PCP 8.5. Det röda fältet visar det intervall inom vilket IPCC finner sannolikt att havsnivåerna hamnar enligt detta scenario.

LANDHÖJNING I NORDEN

Pågående landhöjning i Norden till följd av senaste istidens nedtryckning. Siffrorna visar antal mm/år. I Skåne är landhöjningen ca 0 mm; längst i norr någon tiondels mm och allra längst i söder t.o.m. aningen negativ, dvs. landet sjunker.

Källa: Lantmäteriet;
www.lantmateriet.se

23 000 skånska byggnader hotas av stigande havsnivå år 2100.

ACCEPTERA

Här skapar vi förståelse för kustlandskapets dynamik, där havet även utan havsnivåhöjningen varierar under dygn, år och relaterat till väderlek. Ibland är det högt eller våldsamt, ibland tillbakadraget eller lugnt.

Redan idag tar havet land, men ger också tillbaka. Med ett hav som stiger blir förändringarna på sikt mer omfattande, och detta är viktigt att lyfta och diskutera. Vilka värden står på spel? Och vilka förlorade värden måste vi ge oss tid att sörja?

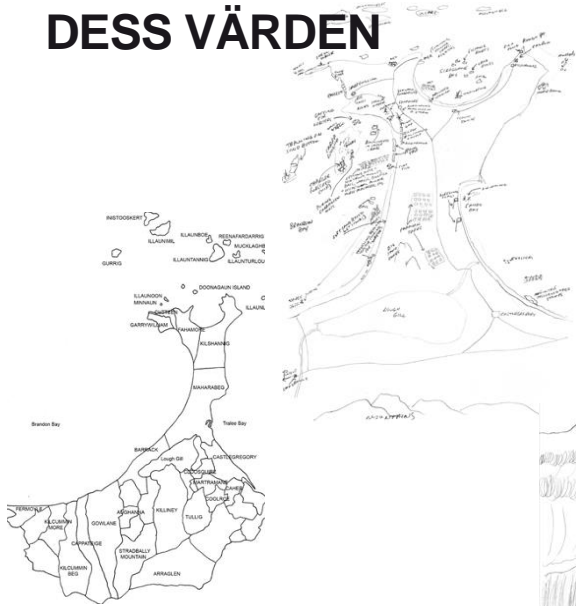
ACCEPTERA!

”....If there is a line between land and sea,
it is a momentary one”

(Mathur & da Cunha, 2009)

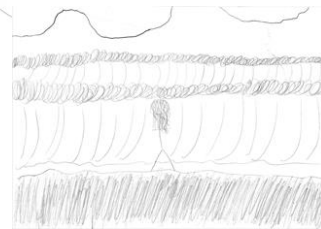
METODER FÖR ATT SE, DOKUMENTERA OCH KOMMUNICERA KUSTEN OCH DESS VÄRDEN

Där finns skillnader i sättet att kartera landskapet. Till vänster en teckning av "The townlands of Maharees and Castlegregory, Co. Kerry" av Anna Ryan själv, och till höger en teckning av en av hennes informanter John Spillane.

ANNA RYAN

Bilder från kulturgeografen och arkitekten Anna Ryans doktorsavhandling, där hon låter sina informanter dokumentera och beskriva olika kuststräckor (*Where Land Meets Sea - Coastal Explorations of Landscape, Representation and Spatial Experience*, Ashgate Publishing Group, 2012)

Teckningen av Jenny O'Connor (Maharee peninsula): "Now, there's me, on the beach, facing the water, and the big waves, and the mountains and just the sheer force of nature really, and just the powerful feeling of it."

Teckning av Rachel Phellan, där hon formulerar sig kring platsens skala och individens känsla av frihet och tillhörighet.

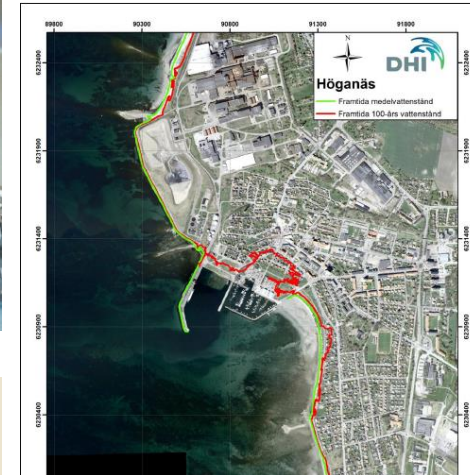

JOHN WEBB

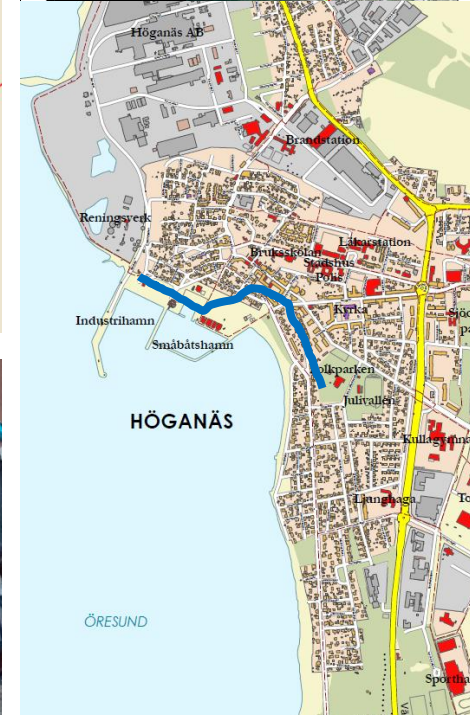
John Webb har sedan flera år intresserat sig för kusten och inte minst den skånska. Han vandrar längs olika kuststräckor och dokumenterar dem i svartvita bilder och med lägesanvisningar. Hans bilder visar på kustens och havets ombytthet. Här visas endast 8 av de 102 bilder han tagit på en av sina vandringar; mellan Simris och Baskemölla. Bilderna är INTE färdiga utan John ska jobba vidare med dem.

KONSTNÄRLIGA METODER KOMMUNICERAR KUST- LANDSKAPETS DYNAMIK

STRANDDANSEN I SKANÖR
FALSTERBO GAV KUNSKAP
OM EROSION OCH
STRÖMMAR – OCH BIDROG
TILL KREATIVA LÖSNINGAR

ARBETET I HÖGANÄS GAV
YTTERLIGARE KUNSKAP
OM HOTENS BETYDELSE,
LANDSKAPSVÄRDEN OCH
INTE MINST OM HUR
METODERNA KUNDE
SKAPA EN PLATTFORM
FÖR SAMTAL MED
BESLUTFATTARE
OCH ALLMÄNHET

AGERA

Här visar vi med olika exempel från Skåne och från en värld betydligt längre bort, hur man kan förhålla sig till hotet från ett hav som stiger eller stormar som riskerar att radera älskade landskap och stora samhällsinvesteringar.

Exemplen är på intet sätt heltäckande men rymmer allt från ett byggande av skydd i en "konflikt" med havet, till att "förnya relationen med havet" genom samarbete; skapa landskap med havet, vara i det, eller äta och dricka det.

EUROPA AGERAR PÅ FLERA FRONTER...

Längs Europas havskuster pågår många projekt för att skydda landskap och bebyggelse mot havet. Bilderna på uppslaget visar några storskaliga exempel som främst är inriktade på att ge skydd vid tillfälliga högvatten, t.ex. i samband med storm – en problematik som stegras i takt med att havsnivåerna höjs.

ORKANEN SANDY LEDDE TILL ETT SÖKANDE EFTER NYA STRATEGIER

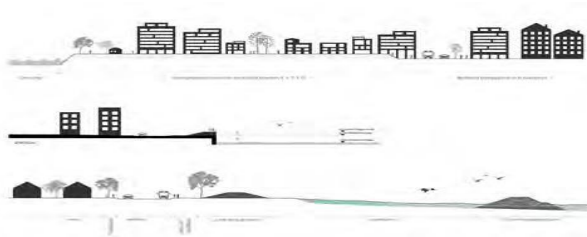
TEAM 2: TURNING THE FRONTIER – NORFOLK AND HAMPTON ROADS, VIRGINIA

"Turning a frontier"
Anuradha Mathur och Dilip
da Cunha, School of Design,
University of Pennsylvania
(Raising Ground in Norfolk)

2014 inleddes ett nytt projekt med utgångspunkt i att skapa skydd för kusten vid orkaner (orkanen Sandy hade passerat USAs östkust med förödande effekter 2012) samt skapa lämpliga strategier för en planering i relation till stigande havsnivåer. Fyra team konsulterades och i ledningen för arbetet som åter finansierades av Rockefeller Foundation satt bl a Guy Nordensson.

AGERA!

VAL L AR PÅ STRANDEN I MALMÖ

Vågbrytare i havet.

Illustration: SWECO för Malmö stadsbyggnadskontor, 2016.

FALSTERBOHALVÖN MED PLANER FÖR VALLAR

Källa: Vellinge kommun

A neighbourhood near water

Invite the stream into the residential area

ETT LANDSKAP MED "FINGERS OF HIGH GROUND"

UTFORMAT FÖR JONSTORP i Höganäs kommun av Elise Eriksson i relation till de stigande havsnivåerna. Förslaget bygger på tidigare undersökningar och visualisering av kustlandskapet med sektioner. I bilden visas hur bebyggelse kan placeras på högre partier, och hur havsvattnet kan leta sig in i lågpunkterna. På så sätt kan landskapet fortfarande nyttjas, och konfrontationen med havets kraft och därmed erosionen minimeras.

Forskningsprojektet: Inför hotet om stigande havsnivåer kommuniceras med rapporter, artiklar, bokkapitel, seminarier och utställningar...

Vi hävdar att andra(s) (inte minst konstnärliga) metoder bidrar till att:

Skapa bättre kommunikation

- en plattform för diskussion och utveckling där olika parter möts
- en bredare kunskapsinhämtning där fler kommer till tals

Etablera ny (annan) kunskap

- en bredare och mer övergripande gemensam kunskap kan utvecklas
- man får reda på andra saker, även sådant som man inte ens visste att man sökte

Se gärna filmen Rising waters på Vimeo (Varhegyi Ní Neíll Wingren)